

Çocukların Bakış Açısıyla Okul Öncesi Eğitim

Sezai Koçyiğit*

Özet

Bu araştırmada okul öncesi eğitimin en temel paydaşı olan çocukların okul öncesi eğitime ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Nitel araştırma desenlerinden biri olan Olgu Bilim deseniyle gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Aydın il merkezinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları ve anasınıflarında eğitim gören 45 altı yaş çocuğu oluşturmuştur. Araştırmada veriler Mosaic Approach (Çok Metotlu Yöntem) ile toplanmıştır. Çok Metotlu Yöntem, çocukları da birer yetişkin gibi kendilerini ifade edebilecek yeterlilikte kabul etme temeline dayanan, farklı görüşme teknikleri, resim çizip anlatma, çocuk fotoğrafları vb. teknikleri birleştiren bir veri toplama yöntemidir. Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada çocuklar okul öncesi eğitim kurumuna eğitim görmek ve oyun oynamak amacıyla gidildiğini ve okulda geçirilen zamanın büyük çoğunluğunda oyun/oyuncak oynandığı ve rutin etkinlikler yapıldığını belirtmişlerdir. Çocukların okul çalışanları ile ilgili bilgi sahibi olmadıkları sadece öğretmenlerin görevlerine yönelik net ifadeler kullandıkları belirlenmiştir. Son olarak çocuklar, sınıfta yapılacaklara öğretmenlerin karar verdiğini ve sınıfta yapılacakların kararını vermesi gereken kişinin de öğretmen olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Okul Öncesi Eğitim, Çocuk Algısı, Çok Metotlu Yöntem.

Preschool Education from Children's Point Of View

Abstract

The aim of this study is to determine the views of children, who are the most basic stakeholder of preschool education, about preschool education. The study was in terms of rules of phenomenological design. The participants of the study are composed of 45 six years old children attending preschools under Ministry of National Education in Aydın city centre in 2013-2014 school year. Data in the study were obtained by Mosaic Approach. Mosaic approach is a data collection method which is based on the consideration of children as having ability to express themselves like adults and combining techniques like different interview techniques, child drawings, child photographs etc.. The data gathered was analyzed by Descriptive Analysis Technique. According to the results children expressed that they come to pre-school to be educated and to play games and they play games and routine activities are made in the course of school time. It was determined that children have not got any knowledge about pre-school staff and they used clear expressions only for the duties of their teachers. Finally, children indicated that their teacher decides what to do in the classroom and the person who will decide things that will be done in the classroom must be their teacher, too.

Key Words: Preschool Education, Children Perceptions, Mosaic Approach.

*Yrd. Doç. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okulöncesi Eğitim Anabilim Dalı, Aydın. e-posta: skocyigit@adu.edu.tr

Giriş

Doğumdan ilkokula kadarki yaş aralığını kapsayan okul öncesi dönem, çocuğun ilk öğrenmelerinin gerçekleştiği ve çok önemli deneyimler kazandığı dönemdir. Bu dönemin yaşam süreci içinde önemli ve kritik dönemlerden biri olduğu ve çocuğun gelişimi ile ilgili olarak ortaya çıkan aksaklıkların genellikle okul öncesi dönemde yapılan hatalarla ilgili olduğu bilinmektedir (Demoulin, 1999; Akt: Kuru Turaşlı, 2007). Bu aksaklıkların en aza indirilebilmesi ve mümkün olduğunca engellenebilmesi, bilinçli ve iyi planlanmış bir eğitim sürecine bağlıdır.

Türkiye’de okul öncesi eğitimin amaçları; çocukların beden, zihin ve duyu gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını sağlamak, çocukları ilkokula hazırlamak, şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetiştirme ortamı yaratmak, çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamaktır.

Okul öncesi eğitim hizmetlerine yönelik uygulamalarda takip edilmek üzere 2002-2003 eğitim-öğretim yılında yürürlüğü girmiş Okul Öncesi Eğitim Programı 2013 yılında yapılan değişikliklerle son halini almıştır. Program, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların zengin öğrenme deneyimleri aracılığıyla sağlıklı büyümelerini; motor, sosyal duygusal, dil ve bilişsel gelişim alanlarında gelişmelerinin en üst düzeye ulaşmasını, özbakım becerilerini kazanmalarını ve ilkokula hazır bulunmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Programın temel özellikleri çocuk merkezli, dengeli ve oyun temelli olmasıdır. Öğretmenler çocukların yapmak istediklerini planlamalarına, düzenlemelerine, araştırma ve tartışma yapmalarına olanak sağlamalıdır. Çocukların olumlu benlik algısı geliştirebilmesi, yapacağı etkinlikleri ve oynayacağı materyalleri seçmede özgür olabilmesi ve bulunduğu ortamda değer gören bir birey olarak görülmesi ile doğrudan ilişkilidir. Program çocukların gelişimini çok yönlü desteklemeyi hedeflediği için bütün gelişim alanlarıyla ilgili kazanım ve göstergelerin eğitim planlarında dengeli bir şekilde ele alınması gerekmektedir. Benzer şekilde; pasif ve hareketli etkinlikler, etkinlik çeşitleri (Türkçe, matematik, oyun vb.), çalışma şekilleri (büyük grup, küçük grup, bireysel),

etkinliğin uygulandığı yer (iç ve dış mekânlar) ve etkinliklere ayrılan sürenin dengeli bir şekilde ayarlanması önemlidir. Programda kazanım ve göstergeler ele alınırken oyunun bir yöntem ve/veya etkinlik olarak kullanılması özellikle önerilmektedir. Oyun aracılığıyla öğrenme bu programın ve okul öncesi eğitiminin ayrılmaz parçası olarak görülmektedir.

Çocukların ilgileri, istekleri, ihtiyaçları ve çevresel koşulları doğrultusunda şekillenebilen esnek bir yaklaşıma sahip olan programın temel öğeleri; 36–72 aylık çocukların gelişim özellikleri, kazanım, göstergeler, belirli gün-haftalar ve kavramlardır. Bu unsurlar doğrultusunda oluşturulan, aylık eğitim planları, günlük eğitim akışı, aile katılımı çalışmaları, programın uygulamaya yönelik unsurlarıdır. Gelişim Kontrol Listesi, Kazanım Değerlendirme Formu, Gelişim Raporu Formu, programdaki çocukların gelişimlerini değerlendirmeye yönelik araçlardır (MEB, 2013). Öğretmen okul öncesi eğitimin niteliğini ve çocuğun gelişimini etkileyen en temel belirleyicilerden biridir. Öğretmen, çocuğun var olan yeteneklerini geliştirmesine ve yeni beceriler edinmesine destek olmak için etkinlikler sırasında sonuçtan ziyade sürece önem vermeli, çocuğun çabalarına odaklanmalı, bu çabaları takdir etmeli, çocuğa iyi bir model olmalı ve yeni öğrenme fırsatları yaratmalıdır. Öğretmen bütün bu yaklaşımları oyun sırasında veya yapılandırılmış etkinliklerle kullanabilmelidir. Aynı şekilde öğretmenin öğrenme ortamını; gelişimi destekleyici bir şekilde düzenlemesi, çocuğu keşfetmeye isteklendirmek için belirli aralıklarla güncellemesi ve bireysel, küçük grup ve büyük grup etkinliklerinde her çocuğun kazanımlara ulaşmasına yardımcı olması gerekmektedir (MEB, 2013). Literatürde okul öncesi eğitimin amacına ve program uygulamalarına yönelik görüşler ile ilgili araştırmalar mevcuttur (Durmuşçelebi, Akkaya, 2011; Kandır, Özbay ve İnal, 2009; Kıldan, 2012; Öztürk, Şahin ve Mercan, 2010). Bu konuda özellikle öğretmen, öğretmen adayı ve ebeveyn görüşlerine başvurulmuştur. Okul öncesi eğitim ile ilgili 2013 yılında yapılan son düzenlemeyle birlikte çocuğun eğitimin merkezinde yer alması gerektiği tekrar vurgulanmıştır. Bu bağlamda okul öncesi eğitimin en temel

paydaşı olan çocukların okul öncesi eğitim ile ilgili düşüncelerinin belirlenmesi ve özellikle eğitim sürecinin söz konusu görüşler ışığında tasarlanması önem arz etmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bu çalışmada, okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitime ilişkin görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek üzere aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Okul öncesi dönem çocuklarının okul öncesi eğitimin amaçlarına yönelik görüşleri nelerdir?
2. Okul öncesi dönem çocuklarının eğitim faaliyetlerine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Okul öncesi dönem çocuklarının öğretmenlere yönelik görüşleri nelerdir?
4. Okul öncesi dönem çocuklarının karar verme sürecine yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden Fenomenoloji (Olgu Bilim) Deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni, bireylerin yaşamış deneyimlerine odaklanırken onların kendi koşullarını nasıl problematize ettiklerini betimlemeyi amaçlar (Marshall ve Rossman, 2006). Yapılan çalışmada da okul öncesi dönem çocuklarının okul öncesi eğitim olgusunu anlamak, betimlemek ve yorumlamak amacıyla Olgu bilim deseni kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Olgu bilim araştırmalarında veri kaynakları, araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışa vurabilecek veya yansıtabilecek bireyler ya da gruplardır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada da okul öncesi eğitim olgusu okul öncesi dönem çocuklarının görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. Araştırma, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Aydın il merkezinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokulları ve anasınıflarında eğitim gören 45 altı yaş çocuğu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya sadece altı yaş grubu çocuklarının dâhil edilmesinin sebebi, söz konusu yaş

grubundaki çocukların okul öncesi eğitim ile ilgili tecrübelerinin daha fazla olabileceği ve yine bu çocukların kendilerini daha kolay ifade edebilecekleri düşüncesidir. Araştırmaya katılan çocuklar, maksimum çeşitlilik örnekleme ile belirlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örnekleme görelilik olarak küçük bir örneklem oluşturarak bu örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada da hem bağımsız anaokullarında hem de ilkokulların anasınıflarındaki altı yaş grubu çocuklarının görüşlerine başvurulmuştur. Çocuklar belirlenirken sırasıyla; Aydın İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmış, okul müdürlükleri ile görüşülmüş ve her bir çocuğun velisinden çalışma ile ilgili gerekli izinler alınmıştır. Velisinin izni olmasına rağmen çalışmaya katılmak istemeyen çocuklar araştırmadan çıkartılmıştır. Gerekli izinlerin sonunda 25 kız, 20 erkek olmak üzere toplam 45 çocuk araştırmaya katılmıştır. Çocukların yaşları 58-69 ay arasında olup yaş ortalamaları 66 aydır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler Mosaic Approach (Çok Metotlu Yöntem) ile toplanmıştır. Çok Metotlu Yöntem, çocukları da birer yetişkin gibi kendilerini ifade edebilecek yeterlilikte kabul etme temeline dayanan bir veri toplama yöntemidir. Bu yöntem, çocukların kendilerini daha iyi ifade edebilmelerine olanak sağlanması amacıyla veri toplama sürecinde; farklı görüşme teknikleri, resim çizip anlatma tekniği, çocuk fotoğrafları tekniği gibi teknikleri birleştiren bir yöntem olarak kullanılmaktadır (Clark, 2005; Darbyshire, MacDougall ve Schiller, 2005; Freeman ve Mathison, 2009; Punch, 2002). Bu çalışmada da okul öncesi dönem çocuklarının okul öncesi eğitim olgusunu nasıl algıladıkları farklı veri toplama teknikleri kullanılarak ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Veri toplama işlemine açık uçlu yoğunlaşmış görüşme tekniği ile başlanmıştır. Açık uçlu yoğunlaşmış görüşmede araştırmacının elinde önceden belirlenmiş bir konu vardır ama önceden hazırlanmış sorular yoktur. Araştırmacı görüşmenin akışı içinde önceden saptadığı konuya yoğunlaşmayı hedefler (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada

da araştırma soruları doğrultusunda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan ön görüşmelerde küçük grup görüşmeleri denenmiş ama çocukların birbirlerinden fazlasıyla etkilenmesi sebebiyle bireysel görüşmeye karar verilmiştir. Görüşmeler çocukların rahat olabilmeleri adına okul öncesi öğretmeni eşliğinde gerçekleştirilmiştir ve 21-38 dakika sürmüştür. Tüm görüşmeler kamera ve ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Yapılan görüşmelerin sonrasında çocuklardan okul öncesi eğitime ilişkin resimler çizmeleri ve kendi çizdikleri resimleri anlatmaları-yorumlamaları istenmiştir. Okul öncesi dönemdeki çocukların kelime dağarcığının az olması, çocukların resim çizerken daha aktif olmaları ve kendilerini resimlerle daha kolay ifade edebilmeleri bu tekniğin kullanılmasında en önemli faktör olmuştur (Barker ve Weller, 2003; Clark, 2005; Einarsdottir, Dockett ve Perry, 2009; Montserrat, Dominic, Emma ve Clive, 2010).

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Bu tekniğe göre elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada da temalar araştırma sorularına göre oluşturulmuştur. Araştırmada açık uçlu yoğunlaşmış görüşme ve çocukların çizimleri sonrasındaki yorumların hepsi kameraya kaydedilmiş daha sonra veriler yazılı doküman haline getirilmiştir. Yazılı dokümanlar NVivo nitel araştırma yazılımına yüklenmiş ve kodlamalar araştırma soruları ışığında yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırma sonuçlarının inandırıcılığı bilimsel araştırmaların en önemli ölçütlerinden biridir. Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlilik kavramları, araştırmanın sonuçlarının inandırıcılığını veya niteliğini gösteren en önemli unsurlar olarak ifade edilmektedir (Creswell, 2009; Maxwell, 2005). Bu araştırmada da geçerlik ve güvenirliliği artırmak amacıyla aşağıda belirtilen işlemlere başvurulmuştur:

a) Veri toplamaya başlamadan önce sırasıyla; İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Okul Müdürlüğü ve çocukların velilerinden gerekli izinler alınmıştır. Velisinin izni

olmasına rağmen araştırmaya katılmak istemeyen çocuklar çalışmaya dâhil edilmemiştir.

- b) Veri toplamaya başlamadan önce çocukların güvenini kazanmak amacıyla her bir grupta haftanın iki günü olmak üzere 16 gün zaman geçirilmiştir. Çocukların kendilerini güvende hissedebilmeleri adına veri toplama işlemi esnasında okul öncesi öğretmenin de bulunmasına önem gösterilmiştir.
- c) Araştırmada farklı veri toplama teknikleri kullanılarak güvenirlilik sağlanmaya çalışılmıştır. Roberts ve Priest (2006) aynı olgunun değişik zamanlarda farklı veri toplama yöntemleri ile incelenmesinin ya da aynı olgunun farklı gruplar üzerinde araştırılmasının, araştırmanın tutarlılığını, anlaşılabilirliğini ve güncelliğini artıracaklarını belirtmişlerdir.
- d) Araştırmanın geçerliğini artırabilmek adına araştırma süreci detaylı olarak açıklanmaya çalışılmıştır.
- e) Araştırmanın tutarlılığını artırabilmek adına bulgular yorum yapılmadan ve birbir alıntılar yapılarak sunulmaya çalışılmıştır. Bulgular sunulurken çocukların isimleri değiştirilmiştir. Ayrıca çocuklardan elde edilen veriler lisansüstü düzeyde nitel araştırma dersi veren bir öğretim üyesi tarafından da kodlanmıştır. Her iki araştırmacı tarafından yapılan kodlamalara Miles ve Huberman'ın (1994) formülü (Güvenirlilik= Görüş birliği / Görüş birliği + Görüş ayrılığı) uygulanmıştır. İki kodlayıcı arasındaki uyum %90 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlilik hesaplarının %70 veya üzeri çıkması yeterli görülmektedir.

Bulgular

Bu bölümde okul öncesi dönem çocuklarının görüşleri belirlenen temalar çerçevesinde ve sırasında sunulmuştur.

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Okul Öncesi Eğitimin Amaçlarına Yönelik Görüşleri

Okul öncesi dönem çocuklarının okul öncesi eğitimin amaçlarına yönelik görüşleri kategoriler ve frekanslar Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Okul öncesi dönem çocuklarının okul öncesi eğitimin amaçlarına yönelik görüşleri

Tema	Kategori	Frekans
Okul Öncesi Eğitimin Amacı	Eğitim	77
	Oyun	53
	Büyüme	13

Çalışma grubunda yer alan çocukların okul öncesi eğitimin amacına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla "Niçin okula gidilir?" sorusu yöneltilmiş ve çocukların ifadeleri "Eğitim", "Oyun" ve "Büyüme" kategorileri altında toplanmıştır. Eğitim (f=77) kategorisi altında yer alan ifadeler tekrarlanma sıklığına göre; "Güzel şeyler öğrenmek" (f=29), "Ders öğrenmek" (f=20), "Etkinlik yapmak" (f=19), "Okuma-yazma öğrenmek" (f=5), "Sayıları öğrenmek" (f=4) şeklindedir. Yaşanan diyaloglarda "Etkinlik" kelimesinin çocuklar tarafından sık ifade edilmesi dikkat çekmiş ve çocuklardan ayrıntı vermeleri istenmiştir. Çocuklar "etkinlik" kelimesini; boyama, resim, kesme, yapıştırma, kâğıt katlama ifadeleriyle açıklamışlardır. Etkinlik kelimesinin okul öncesi eğitim öğretmenleri tarafından sıkça kullanıldığı bilinmektedir. Ancak çocukların ifadelerinde sadece Sanat Etkinliği ile ilgili çalışmalara değinilmesi düşündürücüdür. Okul öncesi eğitimin amacına yönelik en dikkat çekici bulgu çocukların büyük çoğunluğunun "Oyun"u okul öncesi eğitimin en önemli amacı olarak görmesidir. "Oyun" kategorisine ait ifadeler tekrarlanma sıklığına göre "Oyun oynamak" (f=39), "Eğlenmek" (f=11) ve "Sevdiğim için" (f=3) şeklindedir. "Büyüme" kategorisine ait ifadelerin hemen

hepsinde çocuklar okula büyümek için gidildiğini dile getirmişlerdir. Çocukların bu şekilde düşünmesinin sebebi ebeveynlerinin yönlendirmesinden kaynaklandığını düşündürmektedir. Nitekim görüşmelerde yaşanan diyaloglar incelendiğinde bu bulguyu destekler ifadeler rastlanmaktadır.

Araştırmacı: Okula neden gidilir?

Ali: Oyun oynamak için gidilir. Ben oyuncak oynamak ve güzel şeyler öğrenmek için geliyorum.

Araştırmacı: Çocuklar okula gitmeliler mi?

Ali: Evet gitmeliler. Eğer okula gitmezlerse büyüyemezler. Hep beş yaşında kalırlar.

Araştırmacı: Hep aynı yaşta mı kalırlar? Nereden duydun ki bunu?

Ali: Annem çocuklar okula gitmezlerse büyüyemezler diyor. O yüzden çocuklar okula gitmeli.

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Görüşleri

Okul öncesi dönem çocuklarının okul öncesi eğitim faaliyetlerine yönelik görüşleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Okul öncesi dönem çocuklarının eğitim faaliyetlerine yönelik görüşleri

Tema	Kategori	Frekans
Okul Öncesi Eğitim Faaliyetleri	Oyun	106
	Etkinlik	81
	Rutin Dışı Etkinlikler	11

Çalışma grubunda yer alan çocukların okul öncesi eğitim faaliyetlerini belirlemek amacıyla çocuklara "Okulda bir gün" konulu resim çizdirilmiştir. Daha sonra çocuklardan çizdikleri resmi anlatması istenmiştir. Ayrıca "Bir gün boyunca okulda neler yaptığını anlatabilir misin?", "Sen okulda neler yapıyorsun?" vb. sorular sorulmuştur.

Çocuklardan gelen cevaplar doğrultusunda Okul Öncesi Eğitim Faaliyetleri teması altında "Oyun", "Etkinlik" ve "Rutin dışı etkinlikler" kategorileri oluşturulmuştur. Çocukların hemen hepsi gün içinde genelde oyun oynadıklarını ve oyuncaklarla zaman geçirdiklerini dile getirmişlerdir. Çocukların çizdikleri resimler incelendiğinde 45 resimden

sadece 12'sinde belirli bir oyuna ait çizime rastlanmıştır. Çocukların çizdikleri oyunlar; parmak oyunu, satranç, sandalye kapmaca ve dramatik oyunlardır. Diğer 33 resimde belirli bir oyun yoktur ve çocuklar sadece oyun oynayan çocuklar çizdiklerini, hangi oyun olduğunun çok önemli olmadığını ifade etmişlerdir. Aşağıda çocukların çizdikleri resimlerden örnekler verilmiştir.

Resim 1. Dramatik Oyun Oynayan Çocuklar

Resim 2. Oyun Oynayan Çocuklar

Okul öncesi eğitim faaliyetleri ile ilgili bir diğer kategori ise "Etkinlik" kategorisidir. Çocuklardan elde edilen veriler Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan Rutin etkinliklerin altında kodlanmış ve kategorize edilmiştir. Çocukların gün içinde yaptıklarını ifade ettikleri rutin faaliyetler tekrarlanma sıklığına göre şöyledir: Sanat Etkinliği (f=44), Matematik

Etkinliği (f=19), Türkçe Etkinliği (f=11) ve Alan gezileridir (f=3). Sanat etkinlikleri altında yer alan kodlar tekrarlanma sıklığına göre; boyama, kesme-yapıştırma ve kâğıt katlama çalışmaları şeklindedir. Okul öncesi eğitim faaliyetleri ile ilgili çocuklarla yaşanan diyaloglardan bazıları önemli bilgiler vermektedir.

Araştırmacı: Okulda neler yapıyorsunuz Ayşe?

Ayşe: Hiç bir şey yapmıyoruz. Bazen resim yapıyoruz, sulu boya yapıyoruz.

Araştırmacı: Sıkılıyor musunuz? Neler yapmak isterdin?

Ayşe: Kurallar var. Öğretmenin sözünden çıkamayız.

Araştırmacı: Öğretmenin izin verecek olsa neler yapmak isterdin?

Ayşe: Takla atmak yasak, koşmak ve kavgaya etmek de yasak. Başkalarına ve kendimize zarar verebiliriz.

Yukarıdaki diyaloga benzer şekilde görüşmelerde çocuklar okulda neler yaptıkları ile ilgili ifadelerin dışında okulda neler yapılmamalı/yapılmaz ile ilgili de birçok görüş bildirmişlerdir. Söz konusu ifadelerden büyük çoğunluğu okul ve sınıf kuralları ile ilgili olmakla birlikte koşmak, takla atmak, zıplamak gibi çocukların doğasında var olan fiziksel hareketlerdir. Dikkat çeken bulgu hemen her çocuğun okulda kuralların olması gerektiğini ifade etmesidir. Okul öncesi eğitim faaliyetleri ile ilgili diğer kategori Rutin Dışı Etkinliklerdir. Çocuklar okulda oyun ve etkinliklerin haricinde yemek yediklerini ve öğle uykusu uyduklarını ifade etmişlerdir.

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öğretmenlere Yönelik Görüşleri

Okul öncesi dönem çocuklarının öğretmenlere yönelik görüşleri tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3. Okul öncesi dönem çocuklarının öğretmenlere yönelik görüşleri

Tema	Kategori	Frekans
Okul Öncesi Eğitim Öğretmeni	Ders	27
	Etkinlik	25
	Bakım	6

Okul öncesi dönem çocuklarının öğretmene yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla "Öğretmenler ne iş yaparlar?" sorusu sorulmuştur. Çocukların hemen hepsi öğretmenlerin ders yaptıklarını ve etkinlik hazırlayıp uygulattıklarını ifade etmişlerdir. Tabloda da görüleceği üzere sadece altı çocuk öğretmenlerin çocukların bakımından sorumlu olduğunu, çocukların beslenme ve sevgi ihtiyaçlarını karşıladıklarını dile getirmişlerdir. Çocukların öğretmenlerden beklentilerini belirleyebilmek amacıyla "Öğretmenler ne yapmalı?" ve "Öğretmenin ne yaparsa daha mutlu olursun?" soruları yöneltilmiştir. Çocukların hemen hepsinin öğretmenlerin oyun oynatması gerektiğini ve/veya oyun oynatırlarsa daha mutlu olacaklarını ifade ettikleri görülmüştür.

Araştırmanın planlanma aşamasında okul öncesi dönem çocuklarının okul çalışanları ile ilgili farkındalıkları belirlenmek istenmiştir. Bu amaçla çocuklara "Okulda çalışan büyükler var mı? Kim bunlar? Ne iş yaparlar?" soruları sorulmuştur. Ancak çocukların büyük bir kısmının okul çalışanları hakkında bilgilerinin olmadığı anlaşılmıştır. Çocuklardan sadece dördü okulda müdürün çalıştığını ve müdürlerin tam olarak ne iş yaptıklarını bilmediklerini dile getirmiştir. Okul çalışanları ile ilgili dikkat çeken diyaloglar aşağıda verilmiştir.

Araştırmacı: Okulda çalışan büyükler var mı? Kim bunlar?

Murat: Öğretmenler. Müdürler.

Araştırmacı: Müdürler ne iş yaparlar Murat?

Murat: Müdürler yaramazlık yapanları okuldan atarlar.

Araştırmacı: Müdürlerin, yaramazlık yapan çocukları okuldan attığını sana kim söyledi?

Murat: Annemler yaramazlık yaparsan okuldan atarlar dedi. Aslında müdürler başka da iş yaparlar ama ne yaparlar bilmiyorum.

Bir başka diyalogda da okula gelen stajyerlerin olduğu fakat çocuklara stajyerler ile ilgili bilgi verilmediği anlaşılmaktadır.

Araştırmacı: Okulda çalışan büyükler var mı? Kim bunlar?

Selin: Büyükler var ama ne iş yapıyorlar bilmiyorum.

Araştırmacı: Kim bu kişiler Selin?

Selin: Büyük ablalar var. Bir de orta büyük ablalar ve en büyük ablalar.

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Karar Verme Sürecine Yönelik Görüşleri

Okul öncesi dönem çocuklarının karar verme sürecine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla "Sınıfta ne yapılacağına kim karar veriyor?" ve "Sınıfta yapılacaklara kim/kimler karar vermeli?" soruları sorulmuştur. Çocukların hepsi sınıfta yapılacakların kararını öğretmenin verdiğini ifade etmişlerdir. Dikkat çeken bulgu ise "Sınıfta yapılacaklara kim/kimler vermeli?" sorusuna da bütün çocukların öğretmen/öğretmenler cevabı vermesidir. Çocukların hemen hepsi, karar verme işinin çocuklar tarafından yapılamayacağı, karar vermenin büyük kişiler tarafından yapılması gerektiği ve bunun bir kural olduğu şeklinde görüş bildirmişlerdir. Çocuklara "Eğer kararları çocuklar verseydi ne yapardın?" sorusu yöneltilmiştir. Çocukların hepsi eğer karar verme şansları olsaydı oyun oynamayı tercih edeceklerini ifade etmişlerdir.

Tartışma ve Öneriler

Okul öncesi dönem çocuklarının okul öncesi eğitime ilişkin görüşlerinin araştırıldığı bu çalışmada elde edilen bulgular Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı ve ilgili araştırmalar ışığında tartışılmıştır. Çocukların büyük çoğunluğu okul öncesi eğitim kurumuna eğitim görmek ve oyun oynamak amacıyla gidildiğini belirtmişlerdir. Bu bulgu, okul öncesi eğitimin amaçları ve daha önce yapılan benzer çalışma bulgularıyla örtüşmektedir (Dahl, 1995; Formosinho ve Araújo, 2004; Wiltz ve Klein, 2001). Einarsdottir (2005) yaptığı çalışmada belirttiği üzere, çocukların erken çocukluk eğitiminden beklentileri; sessiz bir şekilde oturmalarını gerektiren etkinliklerden ziyade diğer çocuklarla etkileşim içinde olmak, etkinlik tercihi yapabilmek ve oyun oynamaktır. Benzer şekilde Clark ve Moss (2005) çocukların erken çocukluk eğitim kurumunda oyun oynamayı ve diğer çocuklarla birlikte olmayı önemli gördüklerini belirtmişlerdir. Okul Öncesi Eğitim Programında da vurgulandığı üzere, Okul Öncesi Eğitim; çocukların sağlıklı

büyümlerini, motor, sosyal duygusal, dil ve bilişsel gelişimlerini desteklenmeyi, özbakım becerileri kazanmalarını ve ilkokula hazırlamayı amaçlamaktadır. Okul Öncesi Eğitim Programının temel özelliklerinden biri oyun temelli olmasıdır. Ayrıca Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkelerinden biri de "Oyun bu yaş grubundaki çocuklar için en uygun öğrenme yöntemidir. Tüm etkinlikler oyun temelli düzenlenmelidir" şeklindedir.

Okul öncesi dönem çocuklarının eğitim faaliyetlerine yönelik görüşleri incelendiğinde okulda geçirilen zamanın büyük çoğunluğunda oyun/oyuncak oynadığı ve rutin etkinlikler yapıldığı anlaşılmaktadır. Burada dikkat çeken nokta ise çocukların ifade ettikleri oyunların içinde bahçe oyunlarının yer almaması ve rutin etkinliklerin içinden sanat etkinliğine çok fazla vurgu yapılmasıdır. Bahçe oyunlarının çocuklar tarafından ifade edilmemiş olması çocukların bu fırsattan yeterince yararlanamadığını düşündürmektedir. Oysa programda çocukların oyun oynayarak bütün deneyim alanlarında gelişim gösterebilecekleri, bu nedenle de onlara farklı oyun fırsatları sunulması gerektiği belirtilmiş ve sadece sınıf içinde değil açık havada da oyun oynayabilecekleri fırsatlardan yararlandırılmaları gerektiği vurgulanmıştır (MEB, 2013). Rutin etkinliklerden sanat etkinliğinin çok fazla vurgulanmış olması ise etkinlikler arasında bir denge gözetilmiyor olabileceği anlamına gelebilir. Ancak Okul Öncesi Eğitim Programında da (MEB, 2013) belirtildiği üzere okul öncesi öğretmenin yıl içerisinde Türkçe, Sanat, Drama, Müzik, Hareket, Oyun, Fen, Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Alan Gezileri etkinliklerinin tümüne yer vermesi beklenmektedir. Çocuğun tüm gelişim alanlarının desteklenmesi adına söz konusu etkinliklerin dengeli ve düzenli bir şekilde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca etkinliklerin sınıf içi veya sınıf dışı gerçekleştirilmesi öğretmen ve çocukların tercihinin bırakılmış olmakla birlikte bu etkinliklerin mümkün olduğunca açık havada gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Çocuklar eğitim faaliyetleri dışında okulda yapılmayan veya yapılmaması gereken şeyler olduğunu da (koşmak, takla atmak, zıplamak vb) ifade etmişlerdir. Burada dikkat çeken nokta çocukların hemen hepsi okulda

kuralların olması gerektiğini dile getirmiş olmalarına rağmen koyulan kuralların çocukların gelişimsel gereksinimlerine veya özelliklerine uygun olup olmadığıdır. Nitekim çocukların fiziksel hareketliliğinin kural adı altında kısıtlandığı ifadelerinde görülmektedir. Her ne kadar öğretmen eğitim etkinliklerini gerçekleştirirken kural koyma, istenmeyen davranışları değiştirme ve sınıf düzeni gibi sınıf yönetimi konularında sorumlu ise de çocukların okula karşı olumlu tutum kazanmalarından da sorumludur (Akgün, Yazar ve Dinçer, 2011).

Araştırma bulguları okul öncesi dönem çocuklarının okulda çalışan yetişkinler ile ilgili çok fazla bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir. Çocuklardan sadece dördü okulda okul müdürünün çalıştığını ama müdürlerin tam olarak ne iş yaptıklarını bilmediklerini ifade etmişlerdir. İlkokul bünyesindeki anasınıflarında eğitim gören çocukların okul öncesi öğretmeni haricinde diğer okul çalışanlarından yalıtılmış olması söz konusu bilgi eksikliğinin sebebi olarak görülebilir. Benzer şekilde bağımsız anaokullarındaki çocukların da okul çalışanları hakkında bilgi sahibi olmaması okulda zamanın büyük çoğunluğunun sınıflarda geçirildiğini ve fiziksel olarak aynı mekânı kullanmalarına rağmen diğer okul çalışanlarının öğretmenler tarafından tanıtılmadığını düşündürmektedir. Hâlbuki çalışma yapılan bağımsız anaokullarında çocukların sınıfları dışında zaman geçirdiği yemekhane, spor salonu, drama odası, oyun parkı gibi birçok alan mevcuttur.

Çocukların öğretmene yönelik görüşleri incelendiğinde öğretmenlerin görevlerine ilişkin net ifadeler kullandıkları görülmektedir. Çocukların çoğu öğretmenlerin en önemli görevinin ders ve etkinlik planlamak olduğunu belirtmişlerdir. Nitekim okul öncesi öğretmenlerinin görevi çocuğun var olan yeteneklerini geliştirmesine ve yeni beceriler edinmesine destek olmak amacıyla etkinlikler hazırlamaktır (MEB, 2013). Sadece altı çocuk öğretmenlerin çocukların bakımından sorumlu olduğunu, çocukların beslenme ve sevgi ihtiyaçlarını karşıladıklarını dile getirmişlerdir. Bu bulgu öğretmenlerin çocuklarla kurdukları ilişkilerde daha ilgili olmaları gerektiğini düşündürmektedir. Bu düşüncenin temeli

çocukların değer gördükleri, sevildiklerinden emin oldukları ve kendilerini güvende hissettikleri destekleyici ortamlarda keşfedici olabildikleri ve sunulan öğrenme fırsatlarını değerlendirebildikleri görüşüne dayanmaktadır (MEB, 2013). Çocukların öğretmenlere yönelik görüşlerinde en çarpıcı bulgu ise hemen her çocuğun "Öğretmenler ne yapmalı? Öğretmenin ne yaparsa daha mutlu olursun?" sorularına verdikleri cevaptır. Çocukların hemen hepsi öğretmenlerin oyun oynatması gerektiğini ve oyun oynattıkları takdirde daha mutlu olacaklarını ifade etmişlerdir. Burada öğretmenlere büyük görev düşmektedir. Eğitim sürecinde çocukların görüş ve düşüncelerinin sorgulaması ve dikkate alınması gerekebilir. Çünkü öğretmenler çocukları dinlediğinde ve onlardan bir şeyler öğrendiğinde dünyayı çocukların gözünden görmeye başlarlar (Cook-Sather, 2002).

Araştırmada son olarak çocukların karar verme sürecine yönelik görüşleri incelenmiştir. Çocukların hepsi sınıfta yapılacaklara öğretmenlerin karar verdiğini belirtmişlerdir. Bu konuya paralel olarak Lin'in (2009) çocukların yetişkinlerin güç ve otoritesini yorumlamalarıyla ilgili yaptığı araştırmada "yetişkin" kavramı çocuklar tarafından gücün ve otoritenin merkezi olarak görülmektedir. Yine bu çalışmada benzer olarak çocuklar kuralları öğretmenlerin belirlemesini benimsemiş görünmekte, hatta bunun gerekli olduğunu belirten ifadeler kullanmaktadırlar. Ayrıca müdürlerin çocukları okuldan atabileceklerine dair ifadelere rastlanmıştır. Bu durum çocukların, birer yetişkin olan öğretmen ve müdürlerin otoritesini kabul ettiklerini göstermektedir. Çocukların bu ifadeleri kullanma sebebi olarak kendi hak ve sorumluluklarının bilincinde olmadıkları

düşünülebilir. Oysaki okul öncesi eğitim, çocuğun özgür bir düşünce oluşturmaya teşvik edici olmalıdır. Özellikle kuralların öğretmen tarafından belirlenmesi gerektiğine dair ifadeler doğrultusunda, çocukların kendileriyle ilgili konularda söz hakları ve sorumlulukları olduğunu öğrenebilecekleri şekilde bu süreçlere katılmalarının sağlanması gerekmektedir. Nitekim Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede (2009) de belirtildiği üzere "Çocuklar tarafından ifade edilen görüşler konu ile ilgili bakış açıları ve deneyim katabilir; bunlar karar verme süreçlerinde, politika belirlemede, yasaların hazırlanmasında ve değerlendirilmesinde dikkate alınmalıdır. Bu süreçlere genellikle katılım adı verilir. Çocuğun veya çocukların kendilerini ifade etme hakkını kullanması, bu süreçlerin temel bir unsurudur. Katılım kavramı, çocukların süreçlere dâhil edilmesinin yalnızca o ana mahsus bir şey olmayıp, yaşamları boyunca çocukların kendileri ve yetişkinler arasında, çocuklarla ilgili bir takım politikalar, programlar ve tedbirler geliştirilirken bir başlangıç noktası olması gerektiğine vurgu yapar."

Bu araştırmada çalışma grubunun özelliklerinden kaynaklanan bir takım sınırlılık mevcuttur. Her ne kadar veri çeşitliliğine gidilmek istense de çalışılan konu gereği sadece görüşme ve resim çizip anlatma teknikleri kullanılmıştır. Gelecekte yapılacak çalışmalarda farklı görüşme teknikleri, çocuk fotoğrafları, drama gibi daha farklı veri toplama teknikleri kullanılabilir. Ayrıca çocukların hayatları ile ilgili uzman sayılabilecek kadar bilgi sahibi olduğu gerçeğinin göz önüne alınması ve çocukların eğitiminden sorumlu paydaşların çocukların görüş ve önerilerine başvurmaları önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akgün, E., Yarar, M., & Dinçer, Ç. (2011). Okul öncesi öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde kullandıkları sınıf yönetimi stratejilerinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3, 1-9.
- Barker, J., & Weller, S. (2003). Is it fun? developing children centred methods. *International Journal of Sociology and Policy*, 23(1), 33-58. doi: 10.1108/01443330310790435
- Birleşmiş Milletler (2009). Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. Genel yorum no 12. İnternette 10 Şubat 2014 tarihinde www.cocukvemediyahareketi.org adresinden alınmıştır.
- Clark, A. (2005). Ways of seeing: using the Mosaic approach to listen to young children's perspectives, in Clark, A., Kjørholt and Moss, P. (eds.) *Beyond Listening. Children's perspectives on early childhood services*, pp. 29-49. Bristol: Policy Press.
- Clark, A., & Moss, P. (2005). *Space to Play. More Listening to Young Children Using the Mosaic Approach*. London: National Children's Bureau.
- Cook-Sather, A. (2002). Authorizing students' perspectives: Toward trust, dialogue, and change in education. *Educational Researcher*, 31(4), 3-14.
- Creswell, J. W. (2009). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. London: Sage.
- Dahl, K., L. (1995). Challenges in understanding the learner's perspective. *Theory into Practice. Learning From Student Voices*, 34(2), 124-130.
- Darbyshire, P., MacDougall, C., & Schiller, W. (2005). Multiple methods in qualitative research with children: more insight or just more? *Qualitative Research*, 5(4), 417-436. doi: 10.1177/1468794105056921
- Durmuşçelebi, M., & Akkaya, D. (2011). 2006 okulöncesi eğitim programının uygulanmasının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Kayseri il örneği). *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 31(2), 255-272.
- Einardottir, J. (2005). We can decide what to play! children's perception of quality in an Icelandic playschool. *Early Education & Development*, 16(4), 469-488. doi: 10.1207/1556693516047
- Einarsdottir, J., Dockett, S., & Perry, B. (2009). Making meaning: children's perspectives expressed through drawings. *Early Child Development and Care*, 179(2), 217-232. doi: 10.1080/03004430802666999
- Formosinho, J., & Araújo, S. B. (2004). Children's perspectives about pedagogical interactions. *European Early Childhood Education Research Journal*, 12(1), 103-114.
- Freeman, M., & Mathison, S. (2009). *Researching Children's Experience*. New York: Guilford Publications.
- Kandır, A., Özbay, S., & İnal, G. (2009). Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programlarını planlama ve uygulamada karşılaştıkları güçlüklerin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(6), 373-387.
- Kıldan, A. O. (2012). Okul öncesi eğitimin amacına yönelik öğretmen ve veli görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(1), 135-150.
- Kuru Turaşlı, N. (2007). Okul öncesi eğitimin tanımı, kapsamı ve önemi. G. Haktanır (Edt), *Okul öncesi eğitime giriş* içinde, s. 1-24. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2006). *Designing Qualitative Research*. London: Sage.
- Maxwell, J. A. (2005). *Qualitative Research Design: An Interactive Approach*. London: Sage.
- Miles, M. B., & Huberman, M. A. (1994). *An Expanded Sourcebook Qualitative Data Analysis*. London: Sage.

- Milli Eğitim Bakanlığı (2004). *Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği*. Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2013). *Okul Öncesi Eğitim Programı*. Ankara.
- Montserrat, F. M., Dominic M., Emma, L., & Clive, R. (2010). Research with children: methodological issues and innovative techniques. *Journal of Early Childhood Research*, 8(2), 175-192. doi:10.1177/1476718X09345412
- Öztürk, Ş., Şahin, Ş, & Mercan, E. (2010). Üniversite öğrencilerinin okul öncesi eğitime ilişkin görüşleri (Ondokuz Mayıs Üniversitesi örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 175-186.
- Punch, S. (2002). Research with children, the same or different from research with adults? *Childhood*, 9(3), 321-341. doi: 10.1177/0907568202009003005
- Roberts, P., & Priest, H. (2006). Reliability and validity in research. *Nursing Standard*, 20, 41-45.
- Wiltz, N. W., & Klein, E. L. (2001). "What do you do in child care?" children's perceptions of high and low quality classrooms. *Early Childhood Research Quarterly*, 16(2), 209-236.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Lin, A. C. (2009). *Young children's perceptions of power Dynamics in the preschool classroom: a case study in Taiwan*. Doctoral Thesis, Arizona State University.

Summary

Introduction

The importance of preschool education has risen around the world in last decades. As a first step General Directorate of Preschool Education was established in 1992 in Turkey. In 2011 preschool education and primary education were combined under the General Directorate of Basic Education. Preschool Education Curriculum, which was enacted in 2003 academic year to watch the applications in Preschool education services, took its final form after the changes made in 2012. The curriculum has a flexible approach which can be shaped according to the children's interest, wishes, needs and environmental conditions. The basic characteristic of the curriculum is its being child-centered, balanced and play based. In this sense, it is important to determine the views of children, who are the most basic stakeholder of preschool education, about preschool education and to design the educational processes according to the views mentioned. The purpose of the study is to determine the views of children about preschool education. For this purpose answers for the questions below were looked for:

- What are the views of preschool age children's views about the aims of preschool education?
- What are the views of preschool age children about educational activities?
- What are the views of preschool age children about teachers?
- What are the views of preschool age children about decision making process?

Method

In this study, phenomenology was used in order to understand, describe and interpret the preschool education phenomenon in accordance with the views of preschool age children. The phenomenon preschool education was analyzed according to the views of preschool age children. Data in the study were collected by Mosaic Approach. Mosaic approach is a data collection method which is based on the consideration of children as having ability to express themselves like adults. This method is used as a method combining techniques like different interview techniques, drawing and telling, child photographs etc. for the aim of children's expressing themselves better in the process of data collection. In this

study data collection process started with open ended focused interview according to the research questions. After the interviews children wanted to draw pictures about preschool education and to tell/interpret the pictures they had drawn. Collected data were analyzed by Descriptive Analysis Technique. According to this technique obtained data are summarized and interpreted according to the predetermined themes. The themes in this study are the research questions.

Findings

Most of the children expressed that they come to pre-school to be educated and to play games. It was seen that the expression of the word "Activity" used frequently by the children in the dialogues. When the views of children about educational activities are analyzed it is understood that they play games and routine activities are made in most of the school time. Another category related to preschool educational activities was appeared as the category of "Activities".

In the planning process of the study it was wanted to determine the awareness of preschool age children about preschool staff. Within the direction of the questions asked children for this purpose it was seen that they do not have much information about the adults working at the school.

When the views of the children about teacher analyzed it was seen that the children used clear expressions for the duties of teacher. Most of the children expressed that planning the lessons and activities is the most important task of the teacher.

Finally the views of children about decision making process were analyzed. All the children expressed that teacher decides what to do in the classroom. What is surprising is that all the children think that the person who must decide the things to be done in the classroom must also be the teacher.

Discussion

It is remarkable that the word "Activity" was expressed frequently by the children under the theme of the aim of preschool education. The children explained the word "Activity" with the expressions of painting, picture, cutting, sticking on and folding papers. It is known that teachers use the word activity frequently. However, it is meaningful that the children mentioned just about Art Activities in their expressions. What the remarkable point is that outdoor plays were not mentioned among the plays expressed by the children. However, it is emphasized in the curriculum that children will show development in all experimental areas and thus it is necessary to give them opportunities of playing different games and it is also necessary to make them benefit from the opportunities that they can play not only in the class but also at the outside.

Nearly all of the children expressed that the teacher make lessons, prepare activities and make students perform these activities under the theme of Preschool Teacher. Only six of the children expressed that teachers are responsible for childcare and they meet the needs of nutrition and love of children. This finding suggests that the teachers are required to be more interested in their relationships with the children. This thought is based on the view that children can be exploratory and use the opportunities presented for them in the environments in which they are sure to be loved and feel themselves safe.

According to the answers for the questions asked to the children with the aim of defining the views of the children about decision making process, all of the children expressed that they would prefer playing if they had the chance to decide. At this point teachers have important duties. It can be required to investigate and to take care of the ideas of children in the process of education. Because when the teachers pay attention and learn from children they started to understand the world from the viewpoints of the children.